

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 15 lipca 2016 r.

DUS.II.0702.8.2016.BB

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, przekazanego przez Sekretarza Stanu Sekretarza do Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w piśmie z dnia 27 czerwca br. znak: SPRM.INT.4813.11.2016, odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Jarosława Obremskiego podczas 20. posiedzenia Senatu RP w dniu 16 czerwca br., w sprawie wsparcia osób uhonorowanych jako Sprawiedliwi wśród Narodów Świata, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Przepisami ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1206, z późn. zm.) uregulowana została sprawa uprawnień przysługujących kombatantom oraz osobom represjonowanym.

Uprawnienia te przysługują osobom, które brały udział w wojnach, działaniach zbrojnych i powstaniach narodowych wchodząc w skład formacji wojskowych oraz organizacji walczących o suwerenność i niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Uprawnieniami tymi objęte są także osoby, które podlegały represjom wojennym i okresu powojennego, jak przykładowo z tytułu przebywania: w hitlerowskich więzieniach, obozach koncentracyjnych, ośrodkach zagłady, gettach, na przymusowych zesłaniach i deportacji w ZSRR.

Za działalność równorzędną z działalnością kombatancką uznawane jest dawanie schronienia osobom narodowości żydowskiej lub innym osobom, za których ukrywanie

w latach 1939-1945, ze względu na narodowość lub działalność na rzecz suwerenności i niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej groziła kara śmierci.

Osobom tym przysługują uprawnienia kombatanckie, które obejmują między innymi: świadczenia pieniężne tj. dodatek kombatancki, dodatek kompensacyjny i ryczałt energetyczny, w łącznej obecnie wysokości 406,02 zł miesięcznie, 50-procentową ulgę przy przejazdach środkami komunikacji miejskiej, ulgę w wysokości 51% w komunikacji krajowej przy przejazdach określonymi środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego, pierwszeństwo do środowiskowej opieki socjalnej w miejscu zamieszkania oraz uzyskania miejsc w domach pomocy społecznej, w szczególności w domach przeznaczonych dla kombatanatów, możliwość uzyskania od Szefa Urzędu do Spraw Kombatanatów i Osób Represjonowanych doraźnej lub okresowej pomocy pieniężnej w przypadku znalezienia się w trudnych warunkach materialnych oraz w związku z zaistnieniem zdarzeń losowych.

Kombatanatom będącym inwalidami wojennymi lub wojskowymi przysługują świadczenia pieniężne i inne uprawnienia przewidziane w ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 871).

Należy także zauważyć, że przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2016 r. poz. 887) przewidują możliwość przyznania przez Prezesa Rady Ministrów w szczególnie uzasadnionych przypadkach emerytury lub renty (w tym renty rodzinnej) na warunkach i w wysokości innej niż określone w ustawie.

W podniesionej przez Pana Senatora sprawie Szef Urzędu do Spraw Kombatanatów i Osób Represjonowanych przedstawił, że „ w chwili obecnej żyje 527 osób, które uzyskały uprawnienia kombatanckie z tytułu ukrywania Żydów podczas II wojny światowej. O pomoc finansową wystąpiło na przestrzeni ostatnich kilku lat 53 z nich, z czego kilka osób uczyniło to więcej niż jeden raz. Odnosząc się do postulatu, by zintensyfikować działania na arenie międzynarodowej, służące obronie dobrego imienia Polski i Polaków w kontekście relacji polsko-żydowskich, to jak słusznie zauważył Pan Senator, tego typu działania są stale podejmowane przez różne instytucje. Specjalne strony internetowe poświęcone Polakom ratującym Żydów w czasie Holocaustu mają Instytut Pamięci Narodowej (niestety tylko w wersji polskojęzycznej) czy Muzeum Historii Żydów Polskich (tu jest także wersja angielskojęzyczna), wydawane są liczne publikacje na ten temat, niedawno utworzono Muzeum Polaków Ratujących Żydów w Markowej, nie do przecenienia jest stała akcja monitorowania

prasy zachodniej przez polskie placówki dyplomatyczne w kontekście prób obarczania Polaków współodpowiedzialnością za Holocaust. ”.

Szef Urzędu przedstawił także, że „Urząd dostrzega wagę tej tematyki i dofinansowuje publikacje oraz konkursy dla młodzieży poświęcone polskim „Sprawiedliwym”. W przyszłym roku – wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Muzeum Polaków Ratujących Żydów w Markowej – zamierzamy zorganizować zjazd wszystkich żyjących Polaków uhonorowanych tytułem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” i będziemy starać się, by wiedza o tym wydarzeniu dotarła również poza granice Polski. Niestety, wciąż mamy do czynienia z przykładami, że w sprawach tych jest jeszcze wiele do zrobienia (vide ostatnie publiczne wypowiedzi laureatki literackiego Nobla Swietłany Aleksijewicz, iż to Polacy „najgorzej odnosili się do Żydów” w czasie II wojny światowej). Potrzebę intensyfikacji takich działań ze strony rządu dostrzegają także inne osoby niż Pan Senator Jarosław Obremski. Prezes PiS Jarosław Kaczyński wskazuje, że „rząd powinien podjąć wysiłek, by bronić opinii Polski na świecie nieporównalnie bardziej efektywnie, niż jest to robione w tej chwili”.

Z wyrazami szacunku

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Spraw Parlamentarnych
oraz Obsługi Rad, Zespołów i Pełnomocników
Do sprawy: SPRM.INT.4813.11.2016

z up. MINISTER
Marcin Zieleniecki
PODSEKRETARZ STANU